यस गरिमामय गाउँ सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँ कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू, कर्मचारी वर्गहरू, पत्राकारज्यूहरू तथा उपस्थित महानुभावहरू

सियारी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले यस सम्मानित सभामा आगामी आ.व. २०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वित भएको छु ।

यस अवसरमा राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दछु । जन आन्दोलनका घाइतेहरू, द्वन्दपिडितहरू तथा सम्पूर्ण व्यक्तिहरूको योगदानलाई उच्च सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छु ।

वार्षिक बजेट गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो । आगामी आ.व. को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम, चालु आवधिक योजना, दिगो विकासका लक्ष्य, गाउँपालिकाद्वारा निर्माण गरिएका ऐन, कानून तथा साथै विश्वमहामारीको रूपमा कार्यविधिहरू, कोभिड-१९ ले पारेको र पार्न सक्ने प्रभाव प्रति विभिन्न राजनीतिक दलहरूका स्थानीय नेतृत्वका सुझावहरू, विगतको अनुभव, नागरिक समाज, बुद्धिजीवि, नीजि क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, स्थानीय संघ संस्था, लगायतका क्षेत्रहरूबाट प्राप्त राय, परामर्श तथा रचनात्मक सुझावहरूलाई आत्मसाथ गरेको छु ।

सियारी गाउँपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणका लागि आर्थिक विकासका संवाहकहरूको प्रभावकारी उपयोग गर्दै आर्थिक विकास तथा सामाजिक रूपान्तरणलाई उच्च प्राथमिकता दिई समृद्ध सियारी बनाउने लक्ष्य लिएको छु । साथै विश्वमहामारीको रूपमा कोभिड-१९ को कारणबाट प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना हुने गरिबी तथा बेरोजगारीको समस्यालाई न्यूनिकरण गर्नका लागि बढि उत्पादनमूलक तथा रोजगारी सृजना गर्ने कार्यक्रमलाई महत्व दिई यस बजेट मार्फत कोभिड-१९ ले जन्माएको सामाजिक तथा मनोवैज्ञानिक असरलाई समग्र रूपमा सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छु ।

सिमित श्रोत साधनबाट गाउँवासीहरूका असिमित आवश्यकता एकैपटक पुरा गर्न नसकिने हुँदा, यस बजेटमा छिटो सम्पन्न हुने, बढि प्रतिफल दिने, विभिन्न खालको रोजगारी सृजना हुने, बढि जनहभागिता जुटाउन सकिने खालका योजनाहरूलाई बढि प्राथमिकता दिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आ.व. २०७७/०७८ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

"शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, समृद्ध सियारीको मूल आधार" भन्ने सोचलाई सार्थक पार्नु तथा बहुआयमिक गरिबी, बेरोजगारी र असमानताको अन्त्य गर्दै समृद्ध, समतामुलक तथा सामाजिक न्यायमा आधारित समाजको निर्माण गर्नु नै बजेटको मूल उद्देश्य हो । बजेटका प्राथमिकता क्षेत्रहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- आ.व. २०७७/०७८ लाई मूल रूपमा कोभिड-१९ को प्रत्यक्ष प्रभावबाट सिर्जित बेरोजगारी तथा बढ्न सक्ने गरिबीको जोखिममबाट जनतालाई उन्मुक्ति दिलाई रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने ।
- आधुनिक कृषि प्रणाली, सिँचाई तथा पशुपालनको विकासद्वारा आत्मनिर्भर गाउँपालिका निर्माण गर्ने ।
- नैतिक तथा व्यवसायिक शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सामाजिक विकास मार्फत समाजको रूपान्तरण गर्ने ।
- सीप विकास, लघु उद्योग आदिको विकास मार्फत महिला, आपाङ्गता भएको व्यक्ति, युवा तथा लक्षित वर्गमा स्वरोजगार प्रवर्द्धन गर्ने ।
- गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहको गुणस्तर बढाई गाउँ सरकारको अनुभुति सहित सुशासनको प्रत्याभुति दिने तर्फ बजेट केन्द्रित रहने छ ।

बजेटका उद्देश्यहरू हासिल गर्न तथा प्राथमिकता कार्यान्वयन गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग एकता, समन्वय र साझेदारी गरिने छ भने नीजि क्षेत्र, सहकारी, नागरिक समाज, राजनैतिक दलहरू तथा संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी प्रभावकारी कार्यान्वियनमा जोड दिइने छ ।

वडास्तरमा जनताको विकासको मागलाई मध्यनजर गरी वडागत सिलिङ्ग वितरण गरी वस्ती स्तरबाट योजना तर्जुमा गरिएको छ । पालिका स्तरिय योजना बाहेक प्रति वडा १ करोड बराबरका योजनाहरूमा बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सियारी गाउँपालिकाको आम्दानीका श्रोतहरूको संक्षिप्त विवरण राख्न चाहन्छु ।

- आन्तरिक राजश्व रू.६ करोड
- संघीय सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान रू. १२ करोड ६२ लाख
- संघीय सरकार शशर्त अनुदान रू. २० करोड ४० लाख
- प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान रू. ५४ लाख ६२ हजार
- संघीय सरकार राजश्व बाँडफाँड रू. ७ करोड ९२ लाख ९३ हजार
- प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाँड रू. ३७ लाख ५७ हजार
- संघीय सरकार विषेश अनुदान रू. १ करोड
- प्रदेश सरकार विषेश अनुदान रू. ६० लाख

जम्मा रू. ५० करोड ९५ लाख ६२ हजार दुई सय नब्बे रूपैया मात्र ।

माथि उल्लेखित आय विवरणमा संघीय अख्तियारी अन्तर्गतको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा स्थानीय पूर्वाधार साझेदारी विकास कार्यक्रम (सांसद विकास कोष) को रकम समावेश गरिएको छैन ।

सभाध्यक्ष महोदय,

- कोभिड-१९ को कारणबाट आर्थिक गतिविधिमा नकारात्मक प्रभाव पर्न गई व्यापार व्यवसायमा सुस्तता आएको साथै कैयौ नागरिकको आम्दानीमा प्रत्यक्ष असर परेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै आ.व. २०७७/०७८ मा करका कुनै पनि दर नबढाई यथावत राखेको छु ।
- कोभिड-१९ का कारणबाट आएको आर्थिक सुस्तताले गर्दा केन्द्र तथा प्रदेश सरकाबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा राजश्वमा कमि आएकाले प्रशासनिक खर्च तथा अनुत्पादक कार्यक्रमहरूमा बजेट कटौती गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

कृषितथापशुसेवातर्फकाकार्यक्रम

यस आ.व. मा कृषितथापशुसेवातर्फकाकार्यक्रममागा.पा. बा६ जम्मा रू. द्द करो८ द्धघ लाखविनियोजन गरेको ५ु भने संङीय शशर्त तर्फ रू. ज्ञ करो८ द्धण लाख र प्रदेश शशर्त तर्फ रू. टड लाख छण हजार गरी कूल जम्मा रू. द्ध करो८ छज्ञ लाख छण हजार विनियोजन गरेको ५ु । कृषिउपज संकलनतथा भ०८ार० गृह तथादुग्धप्रशोधनउद्योग साझेदारीमा निमा०ककालागि रू. छण्छण लाख गरी कूल रू.ज्ञ करो८ विनियोजन गरेको ५ु । यस वर्ष संङिय सरकारस□ग साझेदारीमा कृषि तथा पशुपालन तर्फ धानउत्पादन प्रबर्४न कार्यक्रम,पशुपालनकार्यक्रम, वाख्रातथा मकैको पके६ विकास कार्यक्रम, एक स्थानीय तह एक उत्पादनकार्यक्रम सञ्चालनकालागि बजे६ विनियोजन गरेको ५ु । यस वर्षदेखि बाच्छी हुर्काउने कार्यक्रमको थालनीगर्नकालागि बजे६ विनियोजन गरेको ५ु ।

महिला, बालबालिकातथाअन्यलक्षितकार्यक्रम

महिला, बालबालिकातथालक्षित वर्ग अर्न्तगत जम्मारू. डण लाखविनियोजन गरेको ५ु । अपाङ्गता भएकाव्याक्तिकालागि सबै व८ामा आयमूलककार्यक्रम सञ्चालनकालागि रू. ठलाख विनियोजन गरेको ५ु । ९ाका उद्योग सञ्चालनकालागि रू. ठलाखविनियोजन गरेको ५ु भने अतिविपन्नतथाकोभि८-ज्ञढ प्रभावितकालागिसिपतथाआयमुलकतालिमतथाव्यवसाय संचालन सहायताकालागि रू. द्धढ लाख विनियोजन गरेको ५ु।

सभाध्यक्ष महोदय,

स्वास्थ्य तर्फ

यस आ.व. मा स्वास्थ्य तर्फ गा.पा. बा६ रू. टट लाख डड हजार र संङिय सरकारबा६ रू. द्द करो८ घद्द लाख गरी जम्मा रू. द्द करो८ ढड लाख डड हजार विनियोजन गरेको ५ु । यस आ.व. मा पनि अति विपन्न तथा ज्येष्७ नागरिकका लागि मोतियाबिन्दुको निशुल्क अप्रेशनका लागि बजे६ विनियोजन गरेको ५ु । चालु आ.व. देखि सुरू गरेको ज्येष्७ नागरिक, गर्भवती महिला, अपांग तथा अति विपन्नलाई निशुल्क ल्याव सेवा तथा एम्बुलेन्स सेवालाई आगामी आ.व. मा पनि निरन्तरता दिनका लागि बजे६ विनियोजन गरेको गरेको ५ु । कुपोषित

बालबालिकाहरूलाई निशुल्क पोष०युक्त खानाको व्यवस्था तथा गर्भवती महिलालाई निशुल्क क्याल्सियम चक्की तथा औषधी वितर०का लागि आवश्यक बजे६ व्यवस्थापन गरेको ५ु । कोभि८-ज्ञढ लगायतका सरूवा रोग नियन्त्र० तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजे६ व्यवस्थापन गरेको ५ु । यस आ.व.मा गा.पा. प्रमूख सहित ३रदैलो ज्येष्७ नागरिक उपचार कार्यक्रमका लागि रू. द्ध लाख र गा.पा. उप-प्रमूख सहित सुत्केरी महिला ३रभे६ कार्यक्रमका लागि रू.ज्ञ लाख छण हजार विनियोजन गरेको ५ु । यस आ.व. देखि मे८िकल अधिकृत सहितको स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक बजे६ विनियोजन गरेको ५ु ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

आ.व. द्दण्ठठ⁄ठड का लागि शिक्षा तर्फ सङ्घिय सरकारबा६ शशर्त तर्फ रू. ज्ञद्ध करो८ द्धट लाख डज्ञ हजार, प्रदेश शशर्त तर्फ रू. ठण लाख र गाउँपालिकाबा६ रू. ज्ञ करो८ छट लाख गरी जम्मा रू. ज्ञट करो८ ठद्द लाख डज्ञ हजार विनियोजन गरेको ५ु ।

आगामी आ.व. मा विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम अर्न्तगत कक्षा छ सम्मका सम्पूर्ण विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि संङ्घिय शशर्त अर्न्तगत रू. ज्ञ करो८ घछ लाख डज्ञ हजार विनियोजन भएको ५ । त्यस्तै यस आ.व. देखि सुरू भएको सामूदायिक विद्यालयका ५ात्राहरूलाई निशुल्क स्याने६री प्या८ व्यवस्थापनका लागि रू. द्दठ लाख ठड हजार विनियोजन भएको ५ । कोभि८-ज्ञढ को मनोवैज्ञानिक असरलाई न्युनिकर० गर्दै सुरक्षा उपाय सहित विद्यालय सञ्चालनका लागि रू. छ लाख ढद्ध हजार विनियोजन गरेको ५ु । विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार तथा निमार्णका लागि बजे६ व्यवस्था गरेको ५ । यूवा खेलकुद कार्यक्रम अर्न्तगत रू. ज्ञण लाख विनियोजन गरेको ५ु ।

आ.व. २०७७/०७८ मा दरबन्दी कम भएका तथा विद्यार्थी संख्या बढि भएका विद्यालयहरूमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा अस्थायी दरबन्दी कायम गरी व्यवस्थापन गर्ने कार्यका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

- आ.व. २०७७/०७८ मा प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरी १०० जना विपन्न श्रमिकलाई १०० दिन बराबरको रोजगारी प्रदान गरिने छ । रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण गर्दै प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकारबाट रू. ६२ लाख ९० हजार विनियोजन भएको छ ।
- आ.व. २०७७/०७८ मा गरिब पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रमको सुरूवात हुने छ । यसका लागि संघीय सरकारबाट शशर्त तर्फ रू. २४ लाख विनियोजन भएको छ ।
- सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व बढाउन, बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्न तथा नयाँ लघुउद्यमीहरू सृजना गरी उद्यम विकासमा प्रोत्साहन गर्न संघीय शशर्त तर्फ रू. २५ लाख विनियोजन भएको छ ।
- आ.व. २०७७/०७८ मा गाउँपालिकामा पूर्ण घटनादर्ता सुनिश्चित गरिने छ । पूर्ण घटनादर्ता सुनिश्चित गर्न शिविर तथा पूरक शिविर सञ्चालन गर्न तथा दर्ता डिजिटलाइजेशन लगायतका कार्यका लागि संघीय शशर्त तर्फ रू. ३३ लाख विनियोजन भएको छ ।

- प्रकोप व्यवस्थापन कोष, आकस्मिक व्यवस्थापन कोष, कर्मचारी कल्याण कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषका लागि जम्मा रू. २६ लाख विनियोजन गरेको छु । यो वर्षदेखि करार सेवामा निरन्तर रहेका कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।जसका लागि रू. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- आ.व. २०७७/०७८ देखि निःशुल्क घर नक्सा बनाउने कार्यको थालनी गरिने छ । घर नक्सा गाउँपालिकाका प्राविधिक कर्मचारीहरूद्वारा तयार गरिने छ, यस वापत कुनै शुल्क लाग्ने छैन तर नक्सापास दस्तुरमा प्रति वर्गफूट रू. २ थप शुल्क लाग्ने छ ।
- आ.व. २०७७/०७८ मा प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसँग साझेदारीमा योजना सञ्चालन गर्न एकमुष्ठ रकम रू. २ करोड १३ लाख विनियोजन गरेको छु भने दुग्ध प्रशोधन उद्योग लगायतका कार्यक्रम र वडास्तरीय कार्यक्रममा समेत साझेदारी कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन भएको छ ।
- न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरी पालिका तथा वडास्तरमा हुने न्याय सम्पादनलाई सरल र सहज बनाउनका लागि न्यायिक समिति तर्फ रू. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाका टोलहरूमा सरसफाईका लागि रू. १५ लाख तथा “एक घर एक धारा” कार्यक्रमका लागि रू. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सिँचाई तर्फ रू. ३५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विभिन्न योजनाहरूको म्एचतथा नदीनाकाहरूको क्ष्भ्गर्नका लागि रू. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- थारू जातिको मौलिक तथा परम्परागत संस्कृति जगेर्ना गर्न तथा यसको विकसद्वारा पर्यटन प्रर्वद्धनमा सहयोग पुऱ्याउन थारू संग्राहालयको स्थापना गरिने छ । यसका लागि रू. १० लाख विनियोजन गरेकोछु ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सहकारीसँग साझेदारीमा समाजिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रू. २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- वडास्तरीय योजनाहरूमा साना तथा मझौला सडक स्तरउन्नती, कालोपत्रे तथा पि.सि.सि.का योजनाहरू प्राथमिकतामा परेका छन् । सडक कालोपत्रेका लागि साझेदारी कार्यक्रमलाई प्रथामिकतामा राखिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

यसरी समग्रमा आ.व.२०७७/०७८ को कुल बजेटको आकार रू. ५० करोड ९५ लाख ६२ हजार २ सय ९० रूपैया रहने गरी सन्तुलित बजेटको प्रस्ताव गरेको छु । जस मध्ये चालु तर्फ रू. ३० करोड ११ लाख ३५ हजार (५९.०९□) र पूँजिगत तर्फ रू. २० करोड ८४ लाख २७ हजार २ सय ९० रूपैया (४०.९१□) प्रस्ताव गरिएको व्यहोरा सम्मानित सभासमक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु । विस्तृत बजेट विवरण यसै साथ संलग्न राखेको छु ।

हामी अहिले कोभिड–१९ को महामारीसँग जुद्धै छौ । यसको प्रत्यक्ष प्रभावको असरमात्र हामीले महसुस गरेका छौ । तर हामीले यसबाट पर्ने अप्रत्यक्ष प्रभावको आंकलन अझै गर्न सकेका छैनौ । भारत तथा तेस्रो मुलुकबाट कैयौँ युवाहरू रोजगारी गुमाई फर्कने क्रम जारी छ ।देशभित्रै पनि कैयौँ रोजगारी गुमेका छन्, व्यापार व्यवसाय सुस्ताएका छन् । यसबाट भोलिका दिनमा पर्ने सामाजिक तथा मनोवैज्ञानिक असर त छदैछ तर त्यो भन्दा पहिला थप कति मानिस गरिबीको रेखामुनि पर्ने छन्, त्यता तर्फ सोच्नु पर्ने बेला आएको छ ।

मैले प्रस्तुत गरेको बजेटको कार्यान्वयनबाट उल्लेखित समस्याहरूको सम्बोधन हुने, गाउँ वासीको जिवनस्तरमा गुणात्मक पविर्तन आउने, गाउँ सरकारको प्रभावकारिताको अभिवृद्धि भई नागरिकहरूले स्थानीय सरकारको सवलर प्रभावकारी उपस्थिती रहेको महसुस गर्ने छन् भन्ने विश्वास लिएको छु । प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा आम स्थानीयवासी तथा सरोकारवाला सम्पूर्णबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गर्दछु ।

यो बजेट तर्जुमा गर्दा मार्गनिर्देशन गर्नुहुने अध्यक्षज्यू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, आर्थिक प्रशासन प्रमुख लगायतका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि ज्यूहरू, टोल विकास संस्था, स्थानीय वृद्धिजिवी, नागरिक समाज अगुवा, संघ संस्था, सहकारी, नीजि क्षेत्र, सञ्चारकर्मी तथा सम्पूर्ण गाउँवासीमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद†

अमृता गुरूङ्ग
गाउँपालिका उपाध्यक्ष

मिति : २०७७/०३/१० गते